

Prolog

Ealing, travanj 1806.

Ljudi su opet vikali.

Sedmogodišnji Gabriel Sharpe, treći sin markiza od Stonevillea, pokušao je pokriti uši da utiša taj zvuk. Mrzio je vikanje – od toga mu se želudac vezao u čvor, posebno kada je Majka vikala na Oca.

Samo što je ovoga puta Majka vikala na njegovog najstarijeg brata. Gabe je to jasno mogao čuti, jer je Oliverova soba bila ravno ispod učionice. Gabe nije uspio razabrati riječi; jednostavno su zvučali ljutito. Bilo je čudno što više na Olivera – on je bio Majčin ljubimac. Dobro, u najvećem broju slučajeva. Gabea je pak zvala „svojim dragim dečkom”, a njegovoj se braći nikada nije obraćala tim riječima.

Je li to zato što su bili gotovo odrasli? Gabe se namrštio. Trebao bi reći Majci da mu nije drago kad ga zove „svojim dragim dječakom”... samo što mu je to ipak drago. Uvijek je to izgovarala prije no što bi mu dala krišku pite od limuna, a to je bio njegov omiljeni kolač.

Vrata su se glasno zalupila. Vikanje je prestalo. Glasno je odahnuo i nešto se u njemu opustilo. Možda će sada sve biti u redu.

Zagledao se u svoju početnicu. Trebao je čitati priču, ali bila je glupa, o crvendaću kojega su ubili:

*Ovdje leži Crvendać,
Nijem, mrtav i hladan.
Knjiga ova otkrit će
Kako je raskomadan.*

Priča je govorila o svim bićima koja su napravila ponešto za mrtvog crvendaća – o sovi koja ga je pokopala, i o biku koji je povlačio zvono. No iako je opisala kako je crvendać uginuo – vrabac ga je ubio strijelom – nije rekla zašto. Zašto bi vrabac nastrijelio crvendaća? To nije imalo smisla.

U knjizi nije bilo ni konja. Prolistao je cijelu knjigu, pogledao sve slike, pa je bio siguran u to. Mnogo ptica i riba i muha i buba. Nikakvih konja. Mnogo bi radije čitao priču o konju koji se utrkuje, ali nije bilo nikakvih dječjih priča o tome.

Bilo mu je dosadno pa je pogledao kroz prozor i spazio svoju majku kako dugačkim, odlučnim koracima hoda prema konjušnici. Ide li na piknik da se Ocu potuži na Olivera?

Gabe bi baš volio nazočiti tome. Oliver nikada nije upadao u neprilike. Za razliku od njega, Gabeu se to *neprestano* događalo. Zato je i sjedio u toj glupoj učionici s tom glupom knjigom, umjesto da se zabavlja na pikniku – jer je napravio nešto loše i Otac mu je bio naredio da ostane kod kuće.

No Otac bi mu možda brzo oprostio ako bi svoju ljutnju mogao prebaciti na Olivera. Ako Majka ide na piknik, možda bi je mogao nagovoriti da povede i njega.

Bacio je pogled po učionici; njegov učitelj, gospodin Virgil, driemao je na stolcu. Gabe bi se mogao iskrasti i zamoliti Majku da ga povede. Ali samo ako požuri.

Držeći učitelja na oku, kliznuo je sa stolca i počeo se primicati vratima. Čim se dokopao hodnika, dao se u trk. Sjurio se niza stuba, pa se jureći napola otklizao po popločanom predvorju u njihovu podnožju prije no što je izletio u Purpurno dvorište.

Brzo je šmugnuo prećicom i našao se na sebi najdražem mjestu na cijelome svijetu – u konjušnici. Obožavao je znojni zadah konja, šuškanje sijena pod nogama u potkrovlju, način na koji su razgovarali konjušari. Konjušnica je bila čarobno mjesto na kojem su ljudi govorili tihim, smirenim glasom. Nije tu bilo nikakva vikanja, jer to je konje uznemiravalo.

Pogledao je uokolo, pa uzdahnuo. Boks u kojem je živjela Majčina omiljena kobila bio je prazan. Otišla je. Ali on se nije želio vratiti u onu glupu učionicu, onoj glupoj knjizi o mrtvom crvenđaću.

„Dobar dan, mladi gazda”, rekao je glavni konjušar Benny May koji je upravo potkivao konja. Bio je nekoć džokej Gabeova djeda, onih dana kada su Sharpeovi mnoge svoje konje slali na utrke. „Tražite nekog?”

Gabe nije bio spreman priznati da traži Majku. Umjesto toga, napuhao se kao puran i zataknuo palce u dno svojih tregera na struku kao što su činili konjušari. „Samo se pitam trebaš li pomoć. Čini se da su svi timaritelji otišli.”

„Aha, na piknik. Mislim da će mnogo naroda popodne bauljat’ ovuda. Fine će se dame i gospoda ubrzo umorit’ od svježeg zraka.” Benny nije skidao pogled s konjskoga kopita. „Zašto vi niste na pikniku?”

„Otac me nije pustio, jer sam stavio pauka Minervi u kosu i odbio se ispričati.”

Benny je ispustio zvuk kao da se guši, što se prometnulo u kašljanje. „Pa je rek’o da umjesto toga možete doć’ u konjušnicu?”

Gabe je zurio u svoje cipele.

„Ah. Opet ste kidnuli gospodinu Virgilu, je li?”

„Recimo”, promrmljao je.

„Trebali bi’ bit’ ljubazniji prema svojoj sestri, znate. Ona je draga djevojka.”

Gabe je prijekorito frknuo. „Ona cinka. No bilo kako bilo, došao sam vidjeti kako je Jacky Boy.” To je bio Gabeov poni. Otac mu ga je prošloga ljeta darovao za rođendan. „Ponekad se uzjoguni.”

Bennyjev se oštar pogled omekšao u osmijeh. „Bome je tako, dječaće. I uvijek se smiri u vašem društvu, zar ne?”

Pokušavajući ne pokazati ponos zbog tog komplimenta, Gabe je slegnuo ramenima. „Znam ga iščerkati onako kako on to voli. Treba li ga... ovaj... istimariti?”

„Pa sad, zanimljivo što pitate, jer vjerujem da bi mu dobro došlo malo njege.” Trznuo je glavom prema prostoriji s ormama. „Znate di držimo češagije.”

Gabe se polagano odšetao u prostoriju s ormama i ostalim priborom za potkivanje i timarenje. Brzo je pronašao ono što je trebao i ušao u boks. Jacky Boy ga je ponjušio, nadajući se kocki šećera.

„Oprosti, stari prijatelju”, promrmljao je Gabe. „Došao sam u žurbi. Ništa ti nisam donio.” Počeo je timariti konja i Jacky Boy se opustio.

Ništa na ovome svijetu nije bolje od timarenja Jacky Boya – umirujući pokreti češagije, ponijevo disanje koje se umirilo i poprimilo blagi ritam, osjećaj svilenkaste dlake Jacky Boya pod svojim prstima... Gabe se nikada neće zasititi toga.

Ljudi su ulazili u štalu i izlazili iz nje, ali u tome boksu postojali su samo Gabe i Jacky Boy. Povremeno bi nešto poremetilo njegovo sanjarenje – nabusiti gospodin koji zahtijeva drugog konja, konjušar koji se ispričava nekoj nepristojnoj dami jer joj nije doveo konja onoliko brzo kako je željela – ali većinom je vladala tišina, čuo se samo zvuk Bennyjeva čekića dok je kuckajući postavljao drugu potkovu na njezino mjesto.

No i taj je zvuk minuo kada je Benny pozvan u pomoć oko druge kočije koja je upravo pristizala. Nekoliko minuta Gabe je bio u stanju čistog blaženstva, sam sa svojim ponijem. Zatim je čuo čizme kako odjekuju prolazom.

„Ima li koga ovdje?” začuo se muški glas. „Trebam konja.”

Gabe se stisnuo i sjeo na pod u prednjem kutu boksa, nadajući se da ga neće primijetiti.

Čovjek ga je sigurno čuo, jer je viknuo: „Ti tamo, dječaće. Trebam konja.”

Otkriven je. Kada se čovjek približio, Gabe je doviknuo: „Oprostite, gospodine. Ja nisam timaritelj. Samo negujem svog konja.”

Muškarac je zastao ispred boksa. Kako je Gabe sjedio na podu leđima oslonjen na vrata boksa, nije mogao vidjeti čovjeka. Nadao se da ni on ne može vidjeti njega.

„Ah”, rekao je čovjek. „Ti si jedno od Sharpeove djece, zar ne?”

Postalo mu je mučno u želucu. „Ka... kako znate?”

„Jedino dijete koje posjeduje konja u ovoj štali može biti Sharpeovo.”

„Oh.” Nije pomislio na to.

„Ti si Gabriel, zar ne?”

Gabe se sledio, prestrašivši se tog pametnog čovjeka. Dobit će svoje, ako njegov otac čuje za ovo. „Ja... ja...”

„Lord Jarret je na pikniku, a lord Oliver je odlučio ostati doma. Preostaje samo lord Gabriel. Ti.”

Muškarčev je glas bio tih, čak ljubazan. Nije govorio onim nadmenim glasom kojim su se odrasli obično obraćali djeci. I nije *zvučao* kao da bi želio Gabea uvaliti u nepriliku.

Gabe se opustio sada kad riječ više nije bila o njemu. „Otišli su ususret kočiji.”

„Onda vjerojatno neće imati ništa protiv da sam osedlam svoga konja.”

„Pretpostavljam da neće.”

Oliver je stalno sam sedlao svoga konja. Tako je činio i Jarret. Gabe nije mogao dočekati da bude dovoljno velik kako bi sam osedlao konja. Tada neće morati moliti dopuštenje od Oca da jaše Jackyja Boya.

Kad je čovjek odabrao konja iz susjednog boksa, Gabe je mogao vidjeti samo njegov šešir koji je stršao iznad gornjeg ruba odjeljka. Kad je odjahao, Gabe se počeo pitati je li trebao saznati njegovo ime, ili ga barem pokušati bolje vidjeti. Odjednom ga je obuzela panika. Što ako je taj čovjek konjokradica, a Gabe mu je dopustio da jednostavno odjaše?

Ne, čovjek je znao Gabeovo ime i sve o ostalim članovima njegove obitelji. *Sigurno* je gost. Zar ne?

Benny se vratio u konjušnicu i prije no što je Gabe uspio išta reći, doviknuo: „Gosti se vraćaju s piknika, dječaće. Bit će bolje da se trčecim korakom vratite u kuću, ako ne želite da vas otac zatekne ovdje.”

Gabe opet počne paničariti. Ako Otac sazna da se ponovno iskrao iz učionice, nalupat će ga po guzici. Otac je bio jako strog glede njihove naobrazbe.

Potrčao je prema kući. Kad je došao u učionicu, njegov je učitelj i dalje hrkao. Glasno odahnuvši Gabe se spustio na stolac i opet se latio one dosadne knjige.

Ali nije se mogao baviti mrtvim crvendaćem. Neprestano je razmišljao o onome nepoznatom muškarcu. Je li trebao reći nešto Bennyju? Što ako se digne graja zbog ukradena konja? Što ako se uvalio u nevolju?

Poslije večere u dječjoj sobi s Minervom i dalje je pun strepnje razmišljao o tome. Celia, koja se razboljela od kašlja, već je spavala kad su lakaj, dadilja i gospodin Virgil došli po njih. Baka Plumtree željela je razgovarati s njim i Minervom u prizemlju, rekao je lakaj ozbiljnim glasom.

Gabeovo je srce počelo galopirati. Onaj je čovjek u konjušnici *sigurno* ukrao konja i Baka je nekako saznala da mu je Gabe to dopustio. Ali, zašto bi onda u to uplitala Minervu?

Lakaj ih je uveo u knjižnicu ostavivši Celiju s dadiljom i gospodinom Virgilom. Kada je Gabe ugledao Olivera kako stoji ondje mokre kose i crvenih očiju, odjeven u drukčiju odjeću od one koju je na sebi imao prije, nije znao što misliti.

Zatim se pojavio Jarret kojega je pozvao drugi sluga. „Gdje su Majka i Otac?”

Olivero se lice stvrdnulo poput granita, a u očima mu se pojavio zastrašujuć izraz.

„Moram vam nešto reći, djeco.” Baka je govorila nježnije no inače. „Dogodila se nesreća.” Nešto joj je zapelo u grlu, pa ga je pročistila.

Je li ona to plače? Baka nikada ne plače. Otac je rekao da ima srce od čelika.

„Vaši roditelji...”

Glas joj je puknuo i Oliver se trznuo, kao da ga je netko udario. „Majka i Otac su mrtvi”, dovršio je umjesto nje glasom koji uopće nije zvučao poput njegovog.

Isprva nije shvatio te riječi. Mrtvi? Kao onaj crvendać? Gabe je zurio u njih, čekajući da netko zaniječe upravo izgovoreno.

Nitko ništa nije zanijekao.

Baka je obrisala oči, pa uspravila ramena. „Vaša je majka u lovačkoj kolibi zabunom zamijenila vašega oca za uljeza i upucala ga. Kada je shvatila da je pogriješila, ona je... ustrijelila i sebe.”

Pored njega Minerva je počela plakati. Jarret je neprestano odmahivao glavom govoreći: „Ne, ne, to ne može biti. Kako to može biti?” Oliver je otišao do prozora i zaustavio se tamo dok su mu se ramena tresla.

Gabe nije mogao prestati razmišljati o toj glupoj pjesmi:

*A onda su se sve ptice
Bacile u tužan plač,
Čuvši da zvono zvoni
Jer umro je crvendać.*

Ovo je bilo baš kao u pjesmi, samo bez zvonjave. Gabe nije znao što učiniti. Baka je rekla da ni s kim ne smiju razgovarati o tome, jer će i bez toga biti dovoljno skandala, ali njezine riječi nisu imale smisla. Zašto bi želio govoriti o tome? Nije još mogao ni povjerovati da se to dogodilo.

Možda je ovo noćna mora. Probudit će se, i Otac će biti ondje. „Jesi li sigurna da je riječ o njima?” upitao je drhtavim glasom. „Možda su nastrijelili nekoga drugoga.”

Baka je izgledala potresena. „Sigurna sam. Oliver i ja vidjeli smo...” Napravivši grimasu, Baka je prišla i zagrlila njega i Minervu. „Žao mi je, dušice moje. Pokušajte biti snažni. Znam da je teško.”

Minerva je samo i dalje plakala. Baka ju je čvrsto grlila.

Gabe se sjetio trenutka kada je posljednji put vidio Oca. Bilo je to kad je odjahao na piknik, a tada je vidio i Majku, koja žuri prema štali. Kako je moguće da ih je tada vidio posljednji put? Sada neće moći reći Ocu da mu je žao što je stavio pauka u Minervinu kosu. Otac je umro misleći da je Gabe zločesti dječak koji se ne želi ispričati.

Zatim su mu se oči ispunile suzama. Nije mogao dopustiti da to vide Jarret i Oliver – mislit će da se ponaša kao neka blesava curica. Zato je otrčao iz sobe ignorirajući Bakin zaprepašteni povik i pojurio prema konjušnici.

Sve je bilo tiho; timaritelji su bili na večeri. Čim je došao do boksa Jackyja Boya srušio se na pod i počeo plakati. To nije istina! Kako mogu biti mrtvi?

Nije bio siguran u to koliko je dugo tamo plakao, ali sljedeće čega je postao svjestan bio je Jarret koji je ušao u boks, sagnuo se

i položio ruku na Gabeovo rame. „Hajde, mali. Priberi se.”

Gabe je otresao Jarretovu ruku. „Ne mogu! O... oni su otišli i nikada se više neće vratiti!”

„Znam”, rekao je Jarret drhtavim glasom.

„To ni... nije pošteno.” Gabe se odozdo zapiljio u Jarreta. „Roditelji druge djece ne umiru. Zašto bi naši?”

Jarret se ugrizao za usnu. „Ponekad se stvari jednostavno dogode.”

„To je baš kao u onoj glu... glupoj knjizi o crvendaću. Ne... nema nikakvog smisla.”

„Život nema smisla”, rekao je Jarret tiho. „Ne smiješ očekivati da ima. U sve se miješa sudbina, a nitko ne može objasniti zašto sudbina radi to što radi.”

Jarret i dalje nije plakao, iako su mu oči bile prazne, a lice iskrivljeno na neki čudan način, kao da mu je netko snažno nagazio na prste.

Gabe je oduvijek volio Jarreta više od svih, ali sada je mrzio njegovu smirenost. Zašto njegov brat nije bio ljut?

„Moramo biti snažni”, nastavio je Jarret.

„Zašto?” obrecnuo se Gabe. „Kakve veze to ima? Oni su i dalje mr... mrtvi. A mi smo i dalje sasvim sa... sami.”

„Da, ali ako dopustiš sudbini da ima posljednju riječ, povući će te za sobom. Ne smiješ dopustiti da te nadjača. Nasmij joj se u lice, reci joj neka ode dovraga. Samo je tako možeš pobijediti.”

Nije Život taj koji nema smisla. Smisla nema Smrt. Uzimala je ljude bez ikakva razloga. Majka nije trebala ubiti Oca, a vrapci nisu trebali odapinjati strijele na crvendaće. Pa ipak su i dalje svi mrtvi.

Smrt može uzeti i njega, kad god poželi. Strah ga je zgrabio za vrat. Može umrijeti *svakoga časa*. Bez ikakva razloga.

Kako da to spriječi? Smrt je, čini se, podmukla kuja, prikrade se odostraga i udari nepošteno. Ako se namjeri na *njega*...

Možda Jarret ima pravo. Smrti se nije moglo ništa, osim oduprijeti se. Ili je čak ignorirati. Gabe se igrao s mnogim podmuklim gadovima i jedini način na koji se može boriti protiv njih bio je ne pokazivati strah, ne otkrivati svoju ranjivost. Tada odu gnjaviti druge dečke, a tebe ostave na miru.

Pomislilo je na Majku i Oca koji negdje leže mrtvi i u očima su ga ponovno zapekle suze. Nemilosrdno ih je obrisao pa izbacio donju usnu. Možda Smrt može i njega zgrabiti kao Majku i Oca, ali ne bez borbe.

Ako želi njega, morat će ga odvući dok se bude ritao i vrištao. Jer, on se neće predati samo tako.